Valtakunnalliset TYP-päivät

Yhteispalvelun muutoksessa mukana

4.10.2018, Jyväskylä

Elli Aaltonen
pääjohtaja
Kela

Kela|Fpa

Näin Kela palvelee – vuosi 2017 numeroina

Kela

Kelan palvelupisteitä
182

Käyntiasioinnit yhteispalvelussa
102 000

Maksetut Kelan etuudet yhteensä noin
15 mrd. €

Henkilöstö 31.12.2017
7 266

Uusia kelalaisia vuonna 2017
1 724

Tunnistautumiset verkkopalvelussa
37,4 milj.

Asiointikäynnit palvelupisteissä
2,6 milj.

Lähetetyt kirjeet
14,6 milj.

Vastatut puhelut
1,8 milj.

Verkkopalvelun osuus kaikista hakemuksista
64,4 %

Suorakorvausten lukumäärä
34,9 milj.

Sähköisiä reseptejä
31,9 milj.

Kela
ELÄMÄSSÄ MUKANA – MUUTOKSISSA TUKENA
Asiakkaamme saavat erinomaisen asiakaskokemuksen yhdenvertaisesti.
Palvelemme ajantasaisella luotettavalla tiedolla.
Vaikutamme vastuullisesti yhteiskunnassa.
Uudistamme työn muotoja ja vahvistamme palvelukulttuuriamme.
VISIO
Palvelujen edelläkävijänä luomme hyvinvointia ja oman elämän hallintakykyä.
YHTEISTYÖKYKYINEN - UUDISTUVA
IHMISTÄ ARVOSTAVA - OSAAVA

Työllisyyden tukeminen – Työllistymisen edistäminen yhteistyöllä

Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP-toiminta)

- Lailla säädetty yhteistoimintamalli, jossa työ- ja elinkeinotoimisto, kunta ja Kansaneläkelaitos yhdessä
  - arvioivat palvelutarpeet
  - suunnittelevat työllistymisen kannalta tarpeelliset palvelukokonaisuudet
  - vastaavat työttömien työllistymisprosessin etenemisestä ja seurannasta
- Tavoitteena on edistää työttömien työllistymistä
- Kelan tehtävä on tarjota lääkinnällisen ja erityisesti ammatillisen kuntoutuksen palveluja sekä muuta neuvontaa.

Typ-toiminnan tavoitteet

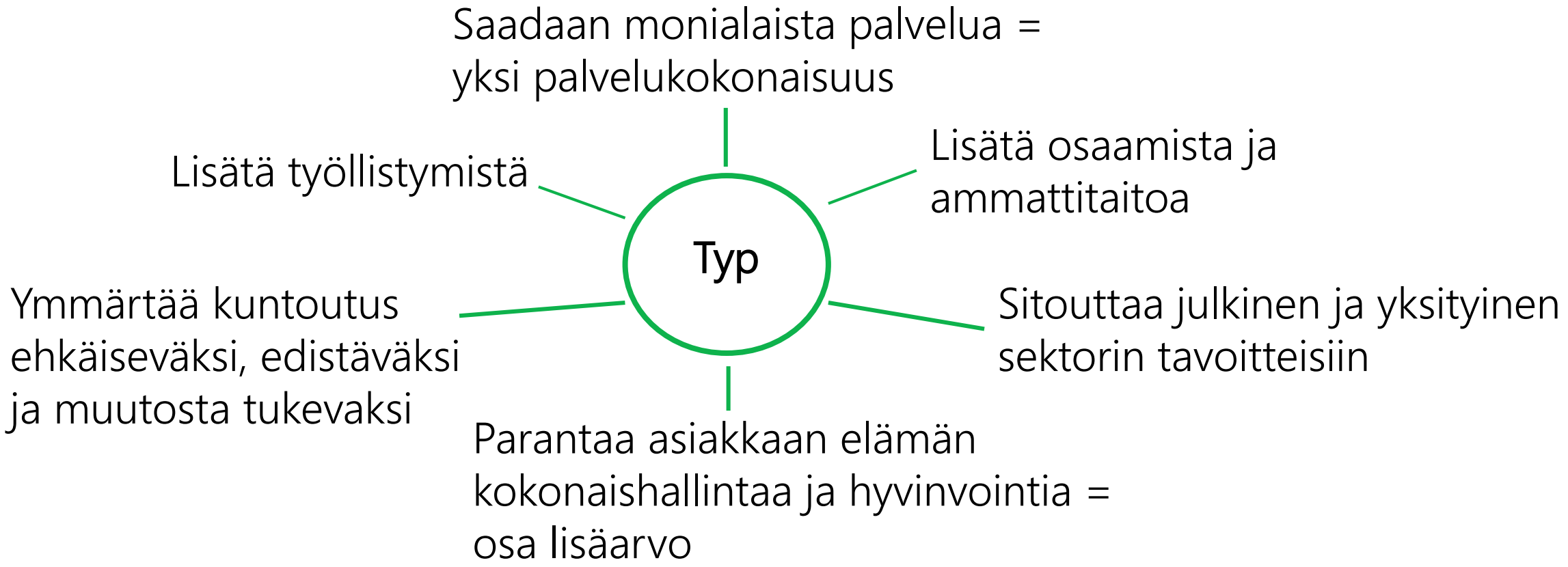

Kela|Fpa

Kelan TYP-työkykyneuvonta on osoittautunut toimivaksi

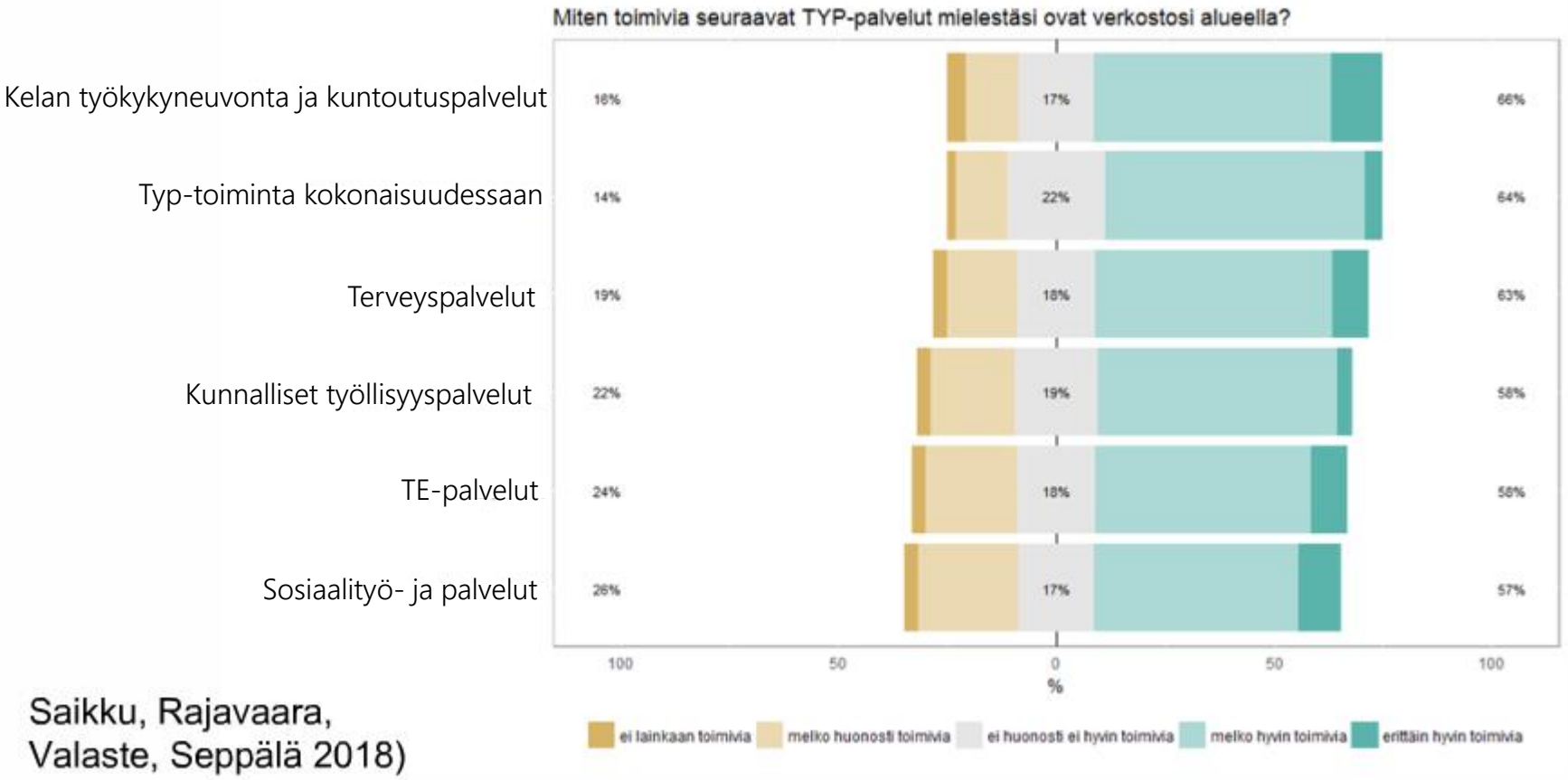

Saikku, Rajavaara, Valaste, Seppälä 2018)

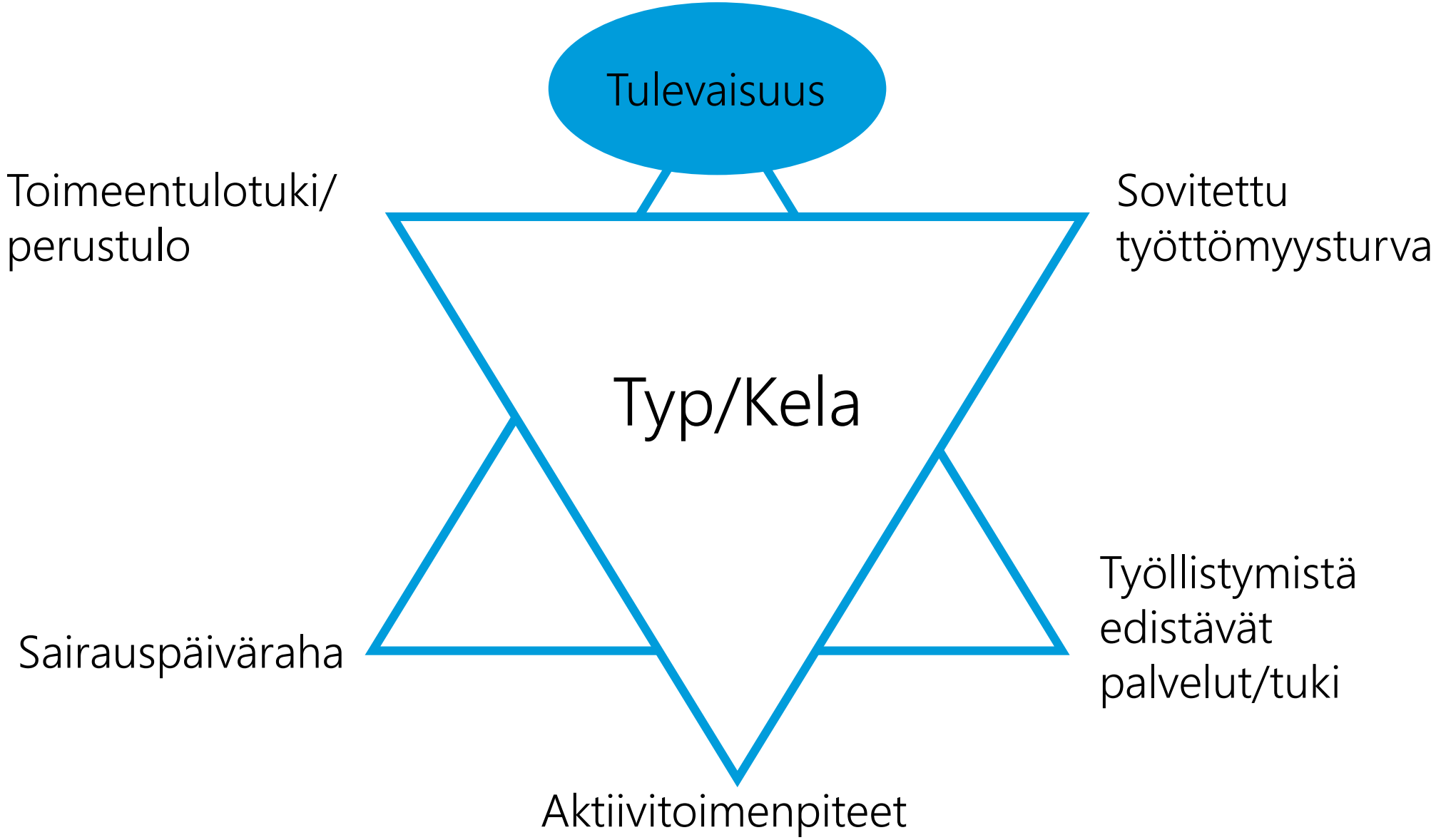
Tulevaisuus
Toimeentulotuki/
perustulo
Sovitettu
työttömyysturva
Typ/Kela
Työllistymistä
edistävät
palvelut/tuki
Sairauspäiväraha
Aktiivitoimenpiteet

Kela|Fpa

1. Työllisyyden tukeminen – Soviteltu työttömyysturva

- Työttömyysetuudesta vähennetään 50 % saadun tulon siitä osasta, joka ylittää suojaosan
  - Sovitellun päivärahan saajia 56 000 (1-8/2018) n. 18 % kaikista työttömyysetuuksien saajista

- Ansioilla suojaosa (vuoden 2014 alusta lähtien)
  - Sovitellun työttömyysetuuden suojaosa on 300 euroa. Tämän verran voi saada työansioita kuukaudessa ilman, että ansiot vähentävät työttömyysetuuden määrää.

2. Työllisyyden tukeminen – Tuki työllistämistä edistävän palvelun ajalta

Työllistymistä edistävien palveluiden ajalta maksetaan sitä työttömyysetuutta, johon henkilöllä työttömänä ollessaan olisi oikeus (työmarkkinatuki, peruspäiväraha tai ansiopäiväraha). Lisäksi on mahdollista saada korotusosaa ja kulukorvausta.

Työllistymistä edistäviä palveluita ovat:

- omaehtoinen opiskelu
- maahanmuuttajan omaehtoinen opiskelu
- työvoimakoulutus
- työnhakuvalmennus ja uravalmennus
- työkokeilu ja koulutuskokeilu
- kuntouttava työtoiminta.

Kela|Fpa

3. Työllisyyden tukeminen – Aktivointitoimenpiteet

- Kelan työttömyysturvaetuuksien saajat (vuonna 2017)
  - Kaikki yhteensä 366 039
    - Aktiivitoimenpiteiden ajalta 153 610
      - Työvoimakoulutus 37 994
      - Omaehtoinen opiskelu 42 511
      - Työ- tai koulutuskokeilu 39 235
      - Työelämä tai työnhakuvalmennus 10 604
      - Kuntouttava työtoiminta 39 410
      - Työelämäkokeilu 580
      - Liikkuvuusavustus 1128

4. Työllisyyden tukeminen – Sairauspäivärahan saajat

Kuntoutustarpeen selvittäminen

- Sairauspäiväraha-asiakkaan kuntoutustarve pitää selvittää viimeistään silloin, kun asiakkaan sairauspäivärahan ja osasairauspäivärahan enimmäisaikoihin luettavien päivien lukumäärä yhteensä ylittää 60.

Toimeentulon turvaaminen ja toimintakyvyn parantaminen sairauspäivärahakaudella

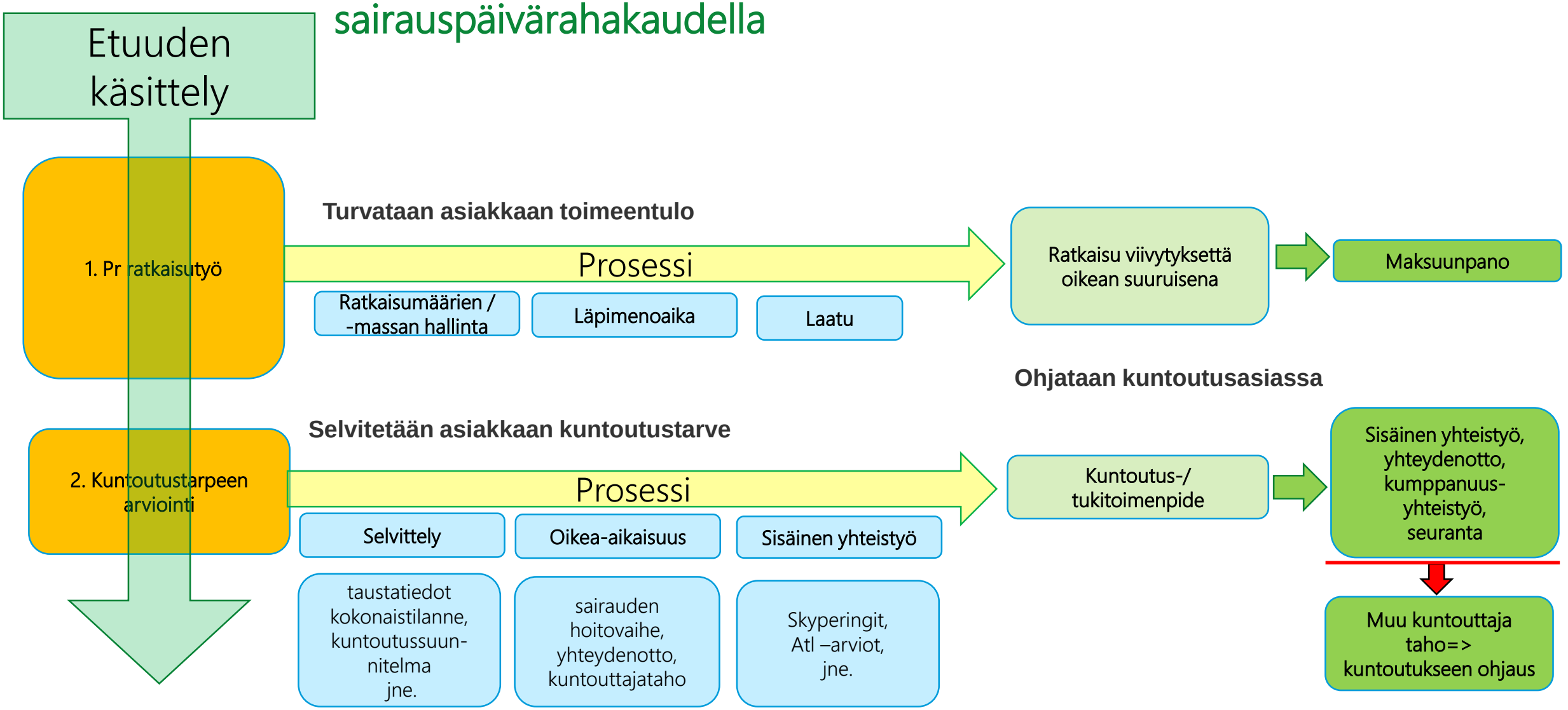

Asiakkaan työkyvyn edistäminen sairauspäivärahakaudella

- Yhteydenotot asiakkaaseen asiakkaan tarpeen mukaan

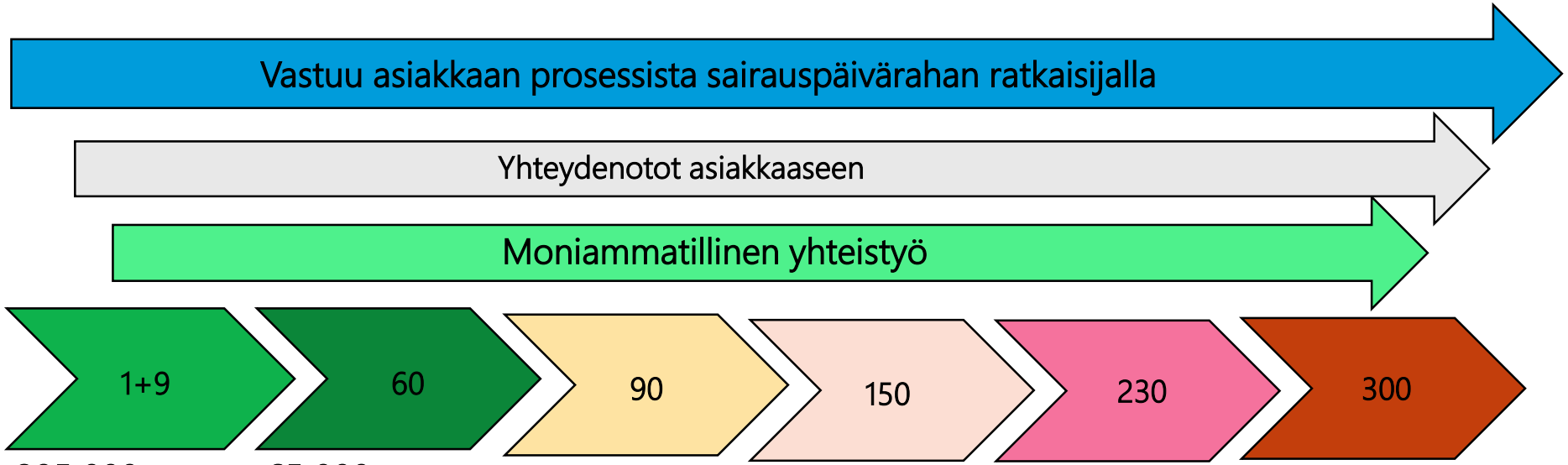

yhteydenotto asiakkaaseen
kokonaistilanteen kartoitus
kuntoutustarpeen selvittäminen
kuntoutustoimenpiteen oikea-aikaisuuden tunnistaminen

moniammatillinen yhteistyö
kumppanuusyhteistyö
työkykykeskustelu
tukitoimien vaikuttavuuden seuranta

asiakkaan ohjaaminen oikeaan prosessiin
- toimeentulon turvaamisen katkottomuus

Kela|Fpa

NEET-nuorten kuntoutuksen kehittämisen projekti v. 2017-2019

- Suomen hallitus päätti budjettiriihessään 8/2017, että jatkossa nuoren on mahdollista saada tarvitsemiaan ammatillisen kuntoutuksen palveluita ilman sairaus- tai vammadiagnoosia, jos hänen toimintakykynsä on selvästi alentunut

  - Kelan saama lisärahoitus NEET-nuorten kuntoutuksen kehittämiseen
  - Sosiaali- ja terveysministeriölle 12/2017 kehittämissuunnitelma, jossa kirjattuna ne toimet, joilla lakimuutokseen valmistaudutaan

- 4/2018 kehysriihipäätös, julkisen talouden suunnitelma vuosille 2019-2022

- Kelan järjestämän ammatillisen kuntoutuksen lakimuutosta valmistellaan

Projektin tehtäväkokonaisuudet

Yhteydet:

Uudet kuntoutuksen hakemisen tavat

OTE-kärkihankkeet

Motivoiva haastattelu-koulutukset

Muut Kelassa meneillään olevat nuoria koskevat kokeilut

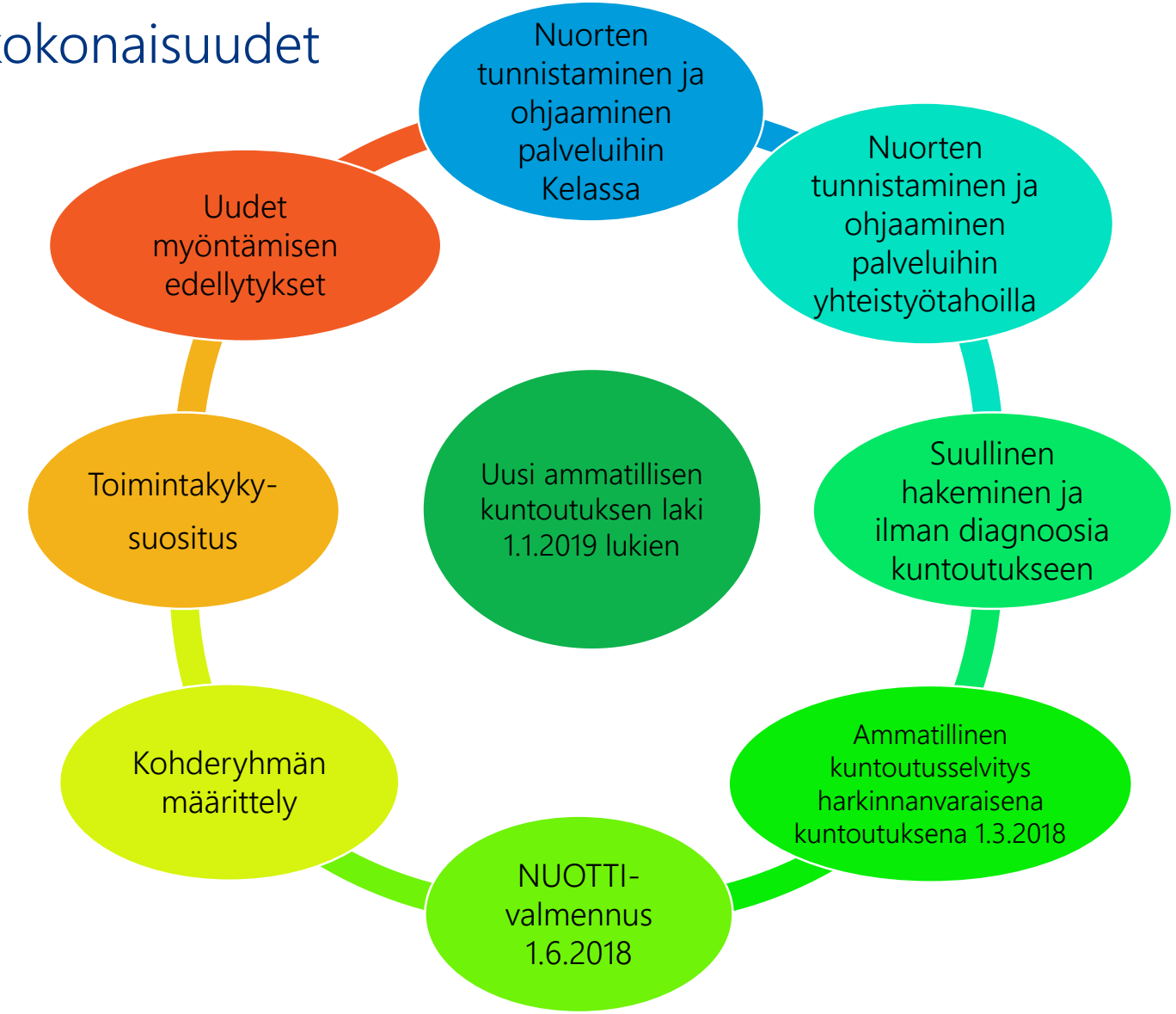

Projektiin liittyvä arviointitutkimus (Eteläinen ja Pohjoinen vakuutuspiiri)

Kelan rahoittamat nuorten Hankkeet (KKRL 12§, 4 hanketta)

Kela|Fpa

5. Työllisyyden tukeminen - Toimeentulotuen etuoikeutettu tulo

- **Toimeentulotuessa** jätetään huomioon ottamatta työtulosta vähintään 20 % ja enintään 150 euroa / henkilö
- Raja koskee jokaista perheeseen kuuluvaa henkilöä erikseen
- Kun perustoimeentulotuki siirtyi Kelalle vuoden 2017 alusta lähtien, Kela alkoi soveltaa myös tätä lakia, jolla on pyritty edistämään sosiaaliturvan varassa olevien työllistymistä

Kela|Fpa

6. Työllisyyden tukeminen - Perustulokokeilu 2017–2019

- Suomessa toteutetaan **perustulokokeilu** vuosina 2017–2018. Kela vastaa kokeilun toteuttamisesta.

- Perustulokokeilun avulla selvitetään,
  - miten sosiaaliturvaa voitaisiin muuttaa sellaiseksi, että se vastaisi paremmin työelämän muutoksiin
  - voidaanko sosiaaliturvaa muuttaa osallistavaksi ja työhön kannustavaksi
  - voidaanko byrokratiaa vähentää ja monimutkaista etuusjärjestelmää yksinkertaistaa.

Tulevaisuutta?

1. Sosiaalivakuutus ja palvelut lähestyvät toisiaan
   - Valtiolliset, kunnalliset ja yksityiset toimijat lähestyvät toisiaan
   - Kansalaisjärjestöjen kautta tapahtuva tuki, vertaistuki ja ohjaus ja neuvonta tulevat toimimaan yhteistyössä palvelujen kanssa

2. Typ-toimintaa tai vielä laajempaakin kuin Typ tarvitaan jatkossa entistä enemmän. Ja viranomaisten yhteistyö tulee laittaa velvoittavaksi.

3. Tarvitaan Typ-toimintaa ja sitä laajempaakin yhteistoimintaa

Kela ja muut viranomaiset tekemässä moniammatillista yhteistyötä

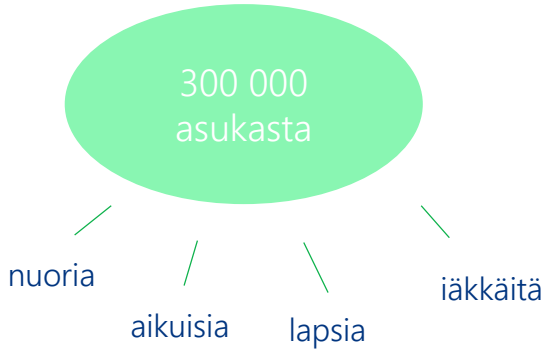

Monialainen palveluntarve-arvio/riskiarvio → Monialainen suunnitelma → Monialainen yhteistyö

4. Työtapa ennakoiva x korjaava

- Saanut 300 pv työmarkkinatukea
- Täyttänyt 25 vuotta
- Ollut 12 kk työttömänä

Voi olla
usein liian
myöhään

Kela|Fpa

Maakunta- ja sote-uudistus?

? Kunnan rooli
? Sosiaali- ja terveydenhuollon rooli
? Kuntoutuksen vastuu ja rooli (Kela/maakunnat)
? Sosiaaliturvan rooli
? Typ-toiminnan rooli ja koordinointi
(Voiko Kelalla olla järjestämisrooli?)

Kela|Fpa

Elämässä mukana muutoksissa tukena

Elli Aaltonen
pääjohtaja
Kela
@ElliAaltonen

Kela|Fpa